

RMO Jaarplan 2024

Midden-Limburg

Uitvoering

Onze visie en bijdragen aan Midden-Limburg vanuit mobiliteit

Versie 20231123

Het Regionaal Mobiliteitsoverleg (RMO) Midden-Limburg is al meer dan 25 jaar het samenwerkingsverband van de 7 Midden-Limburgse gemeenten (Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Weert, Roerdalen en Roermond) op mobiliteitsgebied voor beleid, strategie, lobby en subsidies.

Visie

Vertrekpunt voor dit Jaarplan is onze in 2022 op hoofdlijnen verbeelde visie en onze overtuiging dat mobiliteit geen doel op zich is maar vooral in dienst staat van anderen en kan bijdragen aan het behalen van doelen op de volgende 5 belangrijke onderwerpen:

- Bereikbaarheid gaat verder dan economische bereikbaarheid. Het, niet perse fysiek, toegang hebben tot zaken zoals (dagelijkse) voorzieningen en zorg wordt steeds belangrijker;
- Duurzaamheid, milieuhinder en -uitstoot en klimaatimpact zoals de vermindering van CO2, hittestress en wateroverlast;
- Verkeersveiligheid. Afname van het aantal ernstige verkeersslachtoffers en -doden;
- Sociale inclusie ofwel erbij horen en meedoen aan de maatschappij, voldoende ontmoetings- en verplaatsingsmogelijkheden, beschikbaarheid van duurzame mobiliteit;
- Vitaliteit, gezondheid en bewegen. Levenskwaliteit en -geluk. Actieve mobiliteit. Welzijn en mobiel blijven tot op hogere leeftijd.

In onze visie zijn we samen met stakeholders gekomen tot 5 (beleids)thema's waarop we focussen. Deze 5 thema's worden ingeleid met de woorden "Wat kan mobiliteit betekenen voor" en zijn:

- Een actieve, veiligere en gezondere leefomgeving voor iedereen;
- Een duurzamere economie en versnelde energietransitie;
- Een toename van (water)recreatie en toerisme;
- Een betere ruimtelijke kwaliteit en transitie;
- Een doelmatige inzet van technologie en data voor mobiliteit.

Projecten

Het RMO Jaarplan 2024 is vrijwel vergelijkbaar met die van 2023. In 2024 worden de projecten die in 2023 zijn gestart gecontinueerd. Alleen het project Laadinfra is niet meer opgenomen. Dit project wordt buiten het RMO op boven-provinciaal niveau uitgevoerd. De concessie voor de plaatsing van publieke laadinfrastructuur loopt af in 2024. De voorbereiding van de 3^e collectieve aanbesteding is zo goed als afgerond nu bijna alle Brabantse en Limburgse gemeenten hun mandaat hebben verstrekt.

De gezamenlijke projecten die in 2024 worden uitgevoerd zijn opgenomen in tabel 1 en ieder kort toegelicht onder de Projectbeschrijvingen. De projecten zijn zoveel als mogelijk beschreven volgens de landelijke en provinciale thema's, programma's en subsidiestromen. Dit overzicht maakt ook duidelijk hoe een bijdrage wordt geleverd aan de eerder onderscheiden thema's namelijk vooral via projecten gericht op verkeersveiligheid, fietsstimulering, mobiliteitsmanagement en technologie & data.

Financiën

In tabel 1 is de slag van projecten naar een financieel overzicht gemaakt. De financiële middelen zullen door verschillende organisaties beschikbaar moeten worden gesteld. Voor de uitvoering van de gezamenlijke projecten ligt een deel van de kosten bij de deelnemende gemeenten. In dit regionale projectenoverzicht zijn voor de gemeenten de specifieke bedragen opgenomen. De andere bijdragen komen vanuit de provincie Limburg, SmartwayZ.nl, Euregio, Ministerie van I&W of Europese fondsen.

Tabel 1 Financieel overzicht en bijdrage per gemeente RMO Jaarplan 2024

Project	Echt-Susteren	Leudal	Maasgouw	Nederweert	Roerdalen	Roermond	Weert	Totaal gemeenten	Bijdragen provincie	Bijdragen Rijk	Totaal
Verkeersveiligheid											
1 Verkeerseducatie	€ 15.984	€ 18.071	€ 12.153	€ 8.750	€ 10.351	€ 29.991	€ 25.436	€ 120.734	€ 159.368	€ 0	€ 280.102
2 Verkeerseducatie 18+	€ 3.310	€ 3.742	€ 2.516	€ 1.812	€ 2.143	€ 6.210	€ 5.267	€ 25.000	€ 25.000	€ 0	€ 50.000
3 Doortrappen 60+*	€ 2.857	€ 2.857	€ 2.857	€ 2.857	€ 2.857	€ 2.857	€ 2.857	€ 20.000	€ 20.000	€ 0	€ 40.000
Fietsstimulering											
4 Posifiets*	€ 4.369	€ 4.939	€ 3.322	€ 2.391	€ 2.829	€ 8.197	€ 6.952	€ 33.000	€ 27.000	€ 50.000	€ 110.000
5 Ieder kind een fiets**	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
6 Regionale (door)fietsroutes***											
Mobiliteitsmanagement											
7 Werkgeversaanpak*	€ 3.972	€ 4.490	€ 3.020	€ 2.174	€ 2.572	€ 7.452	€ 6.320	€ 30.000	€ 70.000	€ 100.000	€ 200.000
8 Logistieke aanpak	€ 7.943	€ 8.980	€ 6.039	€ 4.348	€ 5.144	€ 14.904	€ 12.641	€ 60.000	€ 60.000	€ 74.000	€ 194.000
9 Bezoekersaanpak	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
10 E-deelmobiliteit	€ 3.310	€ 3.742	€ 2.516	€ 1.812	€ 2.143	€ 6.210	€ 5.267	€ 25.000	€ 0	€ 0	€ 25.000
Technologie & data											
12 Verkeersmodel	€ 1.737	€ 1.964	€ 1.321	€ 951	€ 1.125	€ 3.259	€ 2.764	€ 13.119	€ 13.119	€ 0	€ 26.238
13 Ongevals- en snelheidsdata	€ 2.747	€ 3.005	€ 2.275	€ 1.855	€ 2.052	€ 4.475	€ 3.914	€ 20.323	€ 7.722	€ 0	€ 28.045
14 Data Top 15	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Algemeen											
Communicatie algemeen	€ 2.648	€ 2.993	€ 2.013	€ 1.449	€ 1.715	€ 4.968	€ 4.214	€ 20.000	€ 20.000	€ 0	€ 40.000
Website en andere applicaties	€ 1.655	€ 1.871	€ 1.258	€ 906	€ 1.072	€ 3.105	€ 2.633	€ 12.500	€ 12.500	€ 0	€ 25.000
Regiopoling	€ 662	€ 748	€ 503	€ 362	€ 429	€ 1.242	€ 1.053	€ 5.000	€ 5.000	€ 0	€ 10.000
Organisatie & uitvoering											
								€ 40.000	€ 40.000	€ 0	€ 80.000
								€ 20.000	€ 20.000	€ 0	€ 40.000
								€ 60.000	€ 60.000	€ 0	€ 120.000
Midden-Limburg Bereikbaar	€ 7.943	€ 8.980	€ 6.039	€ 4.348	€ 5.144	€ 14.904	€ 12.641	€ 60.000	€ 60.000	€ 0	€ 120.000
Totaal	€ 59.135	€ 66.382	€ 45.832	€ 34.015	€ 39.576	€ 107.775	€ 91.959	€ 444.676	€ 479.710	€ 224.000	€ 1.148.385
uitgevoerd door/via RMO	€ 23.777	€ 26.781	€ 18.264	€ 13.367	€ 15.672	€ 43.935	€ 37.380	€ 179.176	€ 205.210	€ 0	€ 384.385
door/via MLB	€ 27.415	€ 30.621	€ 21.529	€ 16.300	€ 18.761	€ 48.936	€ 41.938	€ 205.500	€ 214.500	€ 224.000	€ 644.000

* Bevat ook fietsstimulering

** Bevindt zich in een verkennende fase. Bijdrage bestaat zeer waarschijnlijk uit communicatie uitingen.

*** Alle gemeenten werken tegelijkertijd samen aan de realisatie van diverse regionale (door)fietsroutes die in verschillende (kosten)fasen verkeren

Uitvoering

Ongeveer de helft van de projecten wordt uitgevoerd binnen of door gemeenten of het bestaande RMO zoals door de gemeenten vastgelegd in de RMO-Overeenkomst. Voor de overige projecten zoals Doortrappen 60+, Posifiets, Werkgeversaanpak, Logistieke aanpak, E-deelmobiliteit en Data Top 15 ontbreekt de benodigde kennis, kunde en personele capaciteit bij het RMO en de gemeenten.

Gemeenten kunnen de uitvoering van dit soort projecten vaak niet zelfstandig organiseren. Bovendien zijn deze ontwikkelingen meestal groter en omvangrijker dan één gemeente. Ze gaan de hele regio aan. Daarom gaan we voor deze projecten een regionale uitvoeringsorganisatie inzetten. Na het succesvolle eerste jaar zal Midden-Limburg Bereikbaar (MLB) hier wederom voor worden gevraagd. In 2024 zal deze regionale samenwerking op het gebied van projectuitvoering door MLB meerjarig worden vastgelegd in een overeenkomst tussen de gemeenten en mogelijk ook de provincie Limburg.

De regionale uitvoeringsorganisatie MLB heeft drie doelen: 1) Uitvoering geven aan de gemeentelijke ambities voor de regio door uitvoering van de projecten vanuit de vijf regionale thema's, 2) Het bieden van inhoudelijke kennis en expertise én mankracht en 3) Een structurele en gestructureerde aanpak van gedragsverandering en communicatie. Dus niet ad hoc handelen maar actie in plaats van reactie.

Overigens kan MLB ook aanvullende diensten verlenen aan individuele gemeenten zolang dit niet ten koste gaat van de regionale projecten. Dit kunnen opgaven zijn met betrekking tot hinderbeperking en het beïnvloeden van mobiliteitsgedrag bij evenementen en festivals, het stimuleren van zero emissie stadslogistiek, een bezoekersaanpak bij natuurparken, mobiliteitshubs, i-vri's of het intensiveren van bepaalde regionale projecten binnen een gemeente.

Projectbeschrijvingen

Verkeerseducatie (basis- en voortgezet onderwijs)

De provincie Limburg en gemeenten willen de verkeersveiligheid in Limburg in gezamenlijkheid verbeteren. In bestuurlijke overleggen is afgesproken om de samenwerking te intensiveren. Vanuit het landelijk Strategisch Plan Verkeersveiligheid is een risicoanalyse uitgevoerd die geresulteerd heeft in een uitvoeringsagenda verkeersveiligheid Limburg. In deze uitvoeringsagenda zijn zowel kwetsbare als onervaren verkeersdeelnemers als prioriteit benoemd bij de aanpak voor het verbeteren van verkeersveiligheid. Voor het stimuleren van verkeersveilig gedrag is het belangrijk dat verkeersdeelnemers permanente en structurele verkeerseducatie krijgen. Een belangrijke doelgroep hierin zijn de leerlingen van het basis- en voortgezet onderwijs.

In 2019 is het huidige verkeerseducatiebeleid voor het basis- en het voortgezet onderwijs geëvalueerd met scholen en gemeenten. Uit deze evaluatie is geconcludeerd dat het bundelen van kennis, capaciteit en financiën zal leiden tot een effectiever en efficiënter verkeerseducatiebeleid. Hiermee worden gemeenten en scholen deels ontzorgd. Door samen te werken en centraal projecten aan te bieden wordt verkeersveilig gedrag in de hele provincie op dezelfde wijze gestimuleerd.

Scholen die verkeersveiligheid onderdeel laten uitmaken van hun lessen en aandacht hebben voor een verkeersveilige schoolomgeving en school-thuisroutes worden Verkeersactieve school. De Provincie Limburg en gemeenten zorgen voor een aanbod van projecten die verkeersveilig gedrag stimuleren. Scholen worden ondersteund door netwerkoverleggen en onderwijsadviseurs. Om dit uit te voeren hebben provincie Limburg en gemeenten de Samenwerkingsovereenkomst Verkeerseducatie voor het basis- en voortgezet onderwijs Noord- en Midden-Limburg ondertekend. De overeenkomst

geldt voor de schooljaren 2021/2022 t/m 2024/2025. De gemeenten en provincie dragen respectievelijk 0,50 euro en 0,66 euro per inwoner per jaar bij.

Verkeerseducatie 18+

Na de zeer succesvolle gezamenlijke structurele aanpak van verkeerseducatie op de basisscholen en voortgezet onderwijs via de Samenwerkingsovereenkomst Verkeersactieve school willen gemeenten en provincie iets vergelijkbaars doen voor de 18+ categorie. In het Uitvoeringsplan Doelgroepen-aanpak Gedragsbeïnvloeding Verkeersveiligheid voor Limburg zijn hiervoor drie thema's geselecteerd op basis van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid Limburg, Limburgse SPV-aanpak 2023-2026 en wetenschappelijke literatuur, namelijk: afleiding in het verkeer, rijden onder invloed van alcohol en/of drugs en de kwetsbare oudere verkeersdeelnemer op de (e)fiets. Daarnaast is op basis van advies van de RMO-coördinatoren het thema snelheid toegevoegd. Deze vier thema's zijn van groot belang voor de doelgroepen jongeren (18 t/m 24 jaar), volwassenen (25 t/m 59 jaar) en ouderen (60 jaar en ouder). Het opsplitsen van deze doelgroepen is van belang omdat elk van deze doelgroepen zijn eigen specifieke kenmerken en uitdagingen heeft als het gaat om verkeersveiligheid en gedragsverandering en dus om een verschillende aanpak vraagt. In 2024 stellen we gezamenlijk een meerjarige aanpak op die bekrachtigd gaat worden met een samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeenten, de andere Limburgse RMO-regio's en de provincie Limburg. Als de regio Midden-Limburg 25.000 Euro bijdraagt zet de provincie hier jaarlijks tot en met 2027 eenzelfde bedrag tegenover.

Doortrappen 60+

Fietsen draagt bij aan de gezondheid van ouderen en houdt hen langer sociaal actief en zelfredzaam. Ouderen fietsen met veel plezier, maar lopen ook het risico op ernstig letsel als zij met de fiets een ongeval krijgen. Bij 72% van de dodelijke fietsongevallen zijn 60-plussers betrokken. Het bevorderen van de fietsveiligheid bij de oudere fietser verdient daarom extra aandacht. Doortrappen draagt bij aan minder ongelukken met fietsende ouderen, gezondheidswinst en een betere kwaliteit van leven door in te zetten op gedragsverandering. Het programma wil ouderen bewust maken van het onderwerp fietsveiligheid door het thema bespreekbaar te maken op plekken waar ouderen al zijn en hen te verleiden tot aanpassingen aan de fiets of in gedrag. Via hun vertrouwde netwerk krijgen ouderen daartoe tips, informatie en diverse interventies aangeboden. De provincie stelt voor 2024 maximaal 5000 Euro per gemeente beschikbaar waarbij de maximale cofinanciering 50% is.

Posifiets

Posifiets intensificeert de fietsstimulering en zorgt voor een herkenbare aanpak om allerlei fietsactiviteiten te bundelen. Dit door in te zetten op vaker fietsen, veilig fietsen en veilig stallen. Iedereen die kiest voor de fiets en de auto laat staan, werkt mee aan schonere lucht, een goed bereikbare en aantrekkelijke (buurt)centra en kernen. Van promotieteams tot extra aanbiedingen voor fietsers bij ondernemers, extra fietsenstallingen en -bewaking, benoemingen tot fietsstraat, enzovoort. Ondernemers, woningcorporaties, buurtnetwerken en belangenorganisaties kunnen mee gaan doen waardoor Posifiets kan uitgroeien tot een beweging van en voor de gemeenten.

Ieder kind een fiets

Ieder kind een fiets is van oorsprong een initiatief van de ANWB gestart eind 2015. Met behulp van dit initiatief worden gebruikte en overbodige (kinder-)fietsen verzameld, opgeknapt en hersteld in daartoe aangewezen verzamel- en herstelplaatsen. Deze fietsen worden vervolgens verstrekt aan kansarme kinderen. De kosten per fiets bedragen circa € 75 a 100 Euro. Dit zijn kosten voor herstel, materiaal en eventuele nazorg die worden betaald vanuit verschillende subsidiebronnen beheerd door stichting Leergeld. Samen met andere maatschappelijke organisaties zoals Kringloop Nederland en Kindpakket zorgen ze ervoor dat de fietsen terecht komen bij de kinderen die ze het hardst nodig hebben en voor

wie het niet mogelijk is zelf een fiets aan te schaffen. Stichting Leergeld werkt ook samen met sociale werkplaatsen waar de fietsen worden opgeknapt tot veilige fietsen.

Samen met de provincie Limburg willen we bijdragen aan ieder kind een fiets. In welke vorm is nog onduidelijk. Hiervoor hebben we meer inzicht nodig in de wensen en behoeften van elke stichting. Dit kan zijn een te kort aan geschikte fietsen of onderdelen en gereedschappen, geen beschikbare inzamel- of opslagruimte, onvoldoende fietsmakers of geen capaciteit voor communicatie, coördinatie en organisatie. Naar verwachting zal de benodigde bijdrage bestaan uit communicatie.

Regionale (door)fietsroutes

Eind 2020 is het regionale fietsnetwerk Noord- en Midden-Limburg opgesteld. De hierin opgenomen hoogwaardige routes komen overeen met die zoals opgenomen in het Nationaal Toekomstbeeld Fiets. De komende jaren werken meerdere gemeenten samen en met de provincie aan de realisatie van diverse regionale (door)fietsroutes. Deze projecten verkeren nu in verschillende (kosten)fasen.

Werkgeversaanpak

Het afgelopen decennium is gebleken dat het stimuleren van slimme en duurzame mobiliteit via werkgeversbeleid zeer effectief is. Met de werkgeversaanpak worden werkgevers gestimuleerd en geholpen om de werkgerelateerde mobiliteit te verduurzamen, zoals afgesproken in het Klimaatakkoord, en het reisgedrag ten tijde van de coronacrisis door te zetten: meer thuiswerken, beter spreiden van reizen over de dag en over de week. Daarnaast willen we met de werkgeversaanpak duurzame mobiliteit (modal shift) stimuleren waardoor de bereikbaarheid toeneemt, de emissies afnemen en de vitaliteit van de medewerkers verbetert. Onderwerpen voor de gedragscampagnes zijn thuiswerken, tijd- en plaats-onafhankelijk werken, fietsstimulering, OV-stimulering, stimuleren elektrisch rijden, parkeren op afstand en verkeersveiligheid passend binnen de doelstellingen van de aanpak van spreiden en mijden. Stimuleringsmaatregelen worden binnen de werkgeversaanpak geïnitieerd en gefaciliteerd waarbij eventuele e-bike probeeracties worden uitgevoerd en gefinancierd door marktpartijen. Ook wordt het werkgeversnetwerk verder opgeschaald naar onderwijsinstellingen.

Logistieke aanpak

Vanwege de ligging tussen grote economische centra zijn er steeds meer logistieke dienstverleners in onze regio gevestigd. Daarnaast ligt onze regio aan de nationale goederenvervoer corridor Oost en Zuidoost. Aanleiding voor de logistieke aanpak is de vraag hoe optimaal invulling gegeven kan worden aan logistieke mobiliteitsoplossingen om verdere investering in en uitbereiding van het wegennet zoveel als mogelijk te voorkomen en de uitstoot van emissies zo veel als mogelijk te verminderen. Om hier invulling aan te geven worden logistieke makelaars ingezet die slimme oplossingen toepassen binnen de logistieke sector in de regio. We zetten binnen deze aanpak in op het verminderen en verduurzamen van fossiele ritkilometers bij logistieke bedrijven inclusief de modal shift van goederenvervoer van weg naar water/spoor, zero emissie (stads)logistiek en digitalisering van de logistiek.

Bezoekersaanpak

In de regio zijn er veel vaste en tijdelijke activiteiten, zoals onze natuur en toeristisch-recreatieve gebieden, Outlet en festivals, die sterke pieken in het aantal bezoekers van binnen en buiten de regio creëren. Met diverse acties willen we onze regio duurzaam bereikbaar maken en houden. Er is nog voldoende budget, inclusief provincie subsidie, beschikbaar uit 2023 voor activiteiten in 2024.

E-deelmobiliteit

Eén (e-)auto of (e-)fiets die door meerdere reizigers wordt gebruikt zorgt voor minder druk op straat, minder parkeerdruk en draagt bij aan de afname van CO₂. Dit willen we stimuleren te samen met het

verbeteren van de afstemming en uitwisselbaarheid van de deelvoertuigen en -systemen tussen de gemeenten. Mogelijk is er provinciale subsidie beschikbaar maar dit is nog niet duidelijk.

Verkeersmodel

Om de mogelijke gevolgen van allerlei mobiliteits-, infrastructurele en ruimtelijke ontwikkelingen te kunnen inschatten voor de bereikbaarheid en het milieu hebben we een regionaal verkeersmodel. Sinds enkele jaren is dit model meegenomen in het provinciale project Doorontwikkeling Verkeersmodellen 2021-2027. De jaarlijkse kosten voor gemeenten zijn 13.119,07 Euro over de periode 2021 t/m 2027. De provincie draagt jaarlijks hetzelfde bedrag bij.

Ongevals- en snelheidsdata

Iedere Midden-Limburgse gemeente had in 2023 een VIA abonnement op Statistiek (historische ongevallendatabase), Signaal Ongevallen met de actuele ongevallendata en op Signaal Snelheden. Door dit met z'n allen te doen krijgt iedere gemeente een regionale korting. In 2023 bedroegen de totale kosten 15.108,93 Euro. Voor 2024 worden deze kosten nog geïndexeerd naar inwoneraantal en gecorrigeerd voor de inflatie. Hiernaast heeft de provincie Limburg aangegeven Signaal ongevallen voor iedereen te willen afnemen. In overleg met VIA komt er ook een provinciale korting beschikbaar als alle Limburgse gemeenten deelnemen. De opgenomen bijdrage is daarom een indicatie.

Data Top 15

In het BO-MIRT is afgesproken in te zetten op het beter benutten van het bestaande wegennet waarbij digitalisering als essentieel onderdeel voor het informeren van reizigers, beslisinformatie, monitoring en het efficiënter uitvoeren van kerntaken van de overheden gericht op betere bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid wordt gezien. Vanuit de landelijke opgave en de wenselijkheid vanuit de provincie om de toegevoegde waarde voor het op orde krijgen van de mobiliteitsdata voor gemeenten inzichtelijk te krijgen is in 2023 deze digitaliseringsopgave voorbereid. We hebben nu inzicht in welke data er is, welke rol gemeenten hier in kunnen vervullen en waar de data voor gebruikt kan worden. In 2024 zullen de gemeenten zelf aan de slag moeten met het aanleveren van de data. Er is nog voldoende budget beschikbaar uit 2023 voor eventuele advisering en assistentie in 2024.

Algemeen en Midden-Limburg Bereikbaar

Voor de uitvoering van meerdere projecten zoals Doortrappen 60+, Posifiets, Werkgeversaanpak, Logistieke aanpak, Bezoekersaanpak, E-deelmobiliteit en de Data Top 15 ontbreekt de benodigde kennis, kunde en capaciteit bij zowel het RMO als de individuele gemeenten. Gemeenten kunnen de uitvoering van dit soort projecten vaak niet zelfstandig organiseren. Ook zijn deze ontwikkelingen meestal groter en omvangrijker dan één gemeente. Ze gaan de hele regio aan. Na het succesvolle eerste jaar zal de regionale uitvoeringsorganisatie Midden-Limburg Bereikbaar (MLB) hier wederom voor worden gevraagd. In 2024 zal deze regionale samenwerking op het gebied van projectuitvoering door MLB meerjarig worden vastgelegd in een overeenkomst tussen de gemeenten en mogelijk ook de provincie Limburg. Aan de hiervoor benodigde algemene kosten voor regio brede communicatie, website en andere applicaties en de regiopeiling en in relatie tot Midden-Limburg Bereikbaar voor management en administratie-, ondersteunings- en inkoopkosten door de gemeente Roermond wil de provincie in 2024 50% bijdragen.